

Profesionālās izglītības kompetences centrs
"Rīgas Dizaina un mākslas vidusskola"

Reģ. Nr. 3334303102, K.Valdemāra iela 139, Rīga, LV-1013, tālr. 67360823, e-pasts rdmv@rdmv.lv

Mācību līdzeklis
Tēmas "Laikmets un personība. 19.gadsimta
beigas / 20.gadsimta sākums un Rūdolfs
Blaumanis" apguve

Autore: Ramona Mīliga
Profesionālās izglītības kompetences centra
„Rīgas Dizaina un mākslas vidusskola”
latviešu valodas un literatūras pedagoģe

2020

Stundu plāns. Laikmets un personība. 19.gadsimta beigas / 20.gadsimta sākums un Rūdolfs Blaumanis

Tēmas apguvei paredzētas 4 mācību stundas:

- 1.stunda. Laikmets un personība. R.Blaumanis un laikabiedri.
- 2.stunda. R.Blaumaņa personība, dzīves vietas un notikumi.
3. un 4.stunda. R.Blaumaņa psiholoģiskās noveles.

Stundu mērķi:

- 1.Pilnveidot izglītojamo izpratni par 19.gs.beigu / 20.gs.sākuma kultūru un literatūru, R.Blaumaņa personību.
- 2.Apzināt personības un laikmeta mijiedarbību.
- 3.Pilnveidot izglītojamo analītiskās prasmes.
- 4.Rosināt izglītojamos saskatīt R.Blaumaņa tēlu dvēseles stāvokļa daudzveidību.

Stundu gaita:

1.stunda

- 1.Izglītojamie tiek iepazīstināti ar stundas tēmu, mērķiem un uzdevumiem.
- 2.Izglītojamie grupās atkārti iepriekš apgūto un sagatavojas tēmai „Laikmets un personība. R.Blaumanis un laikabiedri”.
- 3.Izmantojot pedagoga materiālus un Nacionālo enciklopēdiju, izglītojamie grupās strādā ar 1.uzdevumu.
- 4.Izglītojamie apkopo rezultātus.

2.stunda

- 1.Izglītojamie atkārti iepriekšējās mācību stundās apgūto.
2. Izmantojot pedagoga materiālus, izglītojamie grupās strādā ar 2.uzdevumu.
- 3.Izglītojamie apkopo rezultātus.

4. Izglītojamie veic sava darba pašvērtējumu, pedagogs novērtē sasniegtos rezultātus.

3. un 4. stunda

1. Izglītojamie tiek iepazīstināti ar stundas tēmu, mērķiem un uzdevumiem.

2. Izglītojamie atkārto iepriekšējās mācību stundās apgūto.

3. Izmantojot R. Blaumaņa noveļu tekstus, izglītojamie pāros vai individuāli strādā ar darba lapām.

4. Izglītojamie grupās apkopo pāru / individuālā darba rezultātus.

5. Izglītojamie veic sava darba pašvērtējumu, pedagogs novērtē sasniegtos rezultātus.

Paredzamais rezultāts:

1. Ir priekšstats par laikmetu un R. Blaumaņa personību.

2. Zina, izprot un saskata laikmeta un personības mijiedarbību.

3. Analizē R. Blaumaņa noveles.

4. Iepazīstas ar R. Blaumaņa tēlu psiholoģisko raksturojumu.

UZDEVUMI

1.uzdevums. Izmantojot materiālus, raksturojiet laikmetu! Iepazīstieties ar R.Blaumaņa laikabiedriem, viņu personībām un veikumu!

Ierosmei

Rakstnieka veidotie smalki psiholoģiskie tēlu portreti, kuros atklāta vides ietekme un personības īpatnības, ir tuvi 19.gs. reālisma literatūras tradīcijai. Autors atspoguļojis arī raksturīgas sava laikmeta sociālās dzīves problēmas, tās sakņojot konkrētajos apstākļos, kādi sastopami 19.gs. beigās un 20.gs. sākumā Latvijas laukos. Tajā pašā laikā tie ir novatoriski darbi, kuros jūtīgi izsekots smalkām, tikko pamanāmām personu izturēšanās niansēm, ko diktējusi viņu zemapziņa, racionālā līmenī to nereti pat neapzinoties. (Nacionālā enciklopēdija)

Emilis Melngailis

Andrievs Niedra

Kārlis Skalbe

Jānis Akuraters

Janis Rozentāls

2.uzdevums. Izmantojiet materiālus, iepazīstieties R.Blaumaņa biogrāfiju un personību!

Attēli ierosmei

